

LØVETANNA
LANDSKAP

Sak PS 13/12 DETALJREGULERING ALSTADHAUG KIRKEGÅRD

Utvidelse av Alstadhaug kirkegård er en sak med stor samfunnsinteresse. Behovet for, og ønsket om å få gjennomført en kirkegårdsutvidelse på Alstadhaug er sterk, og det er en komplisert sak som det har vært arbeidet med lenge. Saken er krevende, fordi at vi er på et så historisk viktig sted. Alle som ønsker en kirkegårdsutvidelse på Alstadhaug må ta innover seg at kulturminneverdienes og Riksantikvarens rolle er spesielt viktig i denne saken.

Forslagene som har vært tatt opp til diskusjon har vært mange fra 2000 til 2012. Og det at vi nå framlegger et forslag som kan gi en vesentlig utvidelse av kirkegårdens areal, som har Riksantikvarens forhåndsgodkjenning, og i tillegg har et tidsperspektiv i forhold til opparbeidelse som gjør at man ikke får en midlertidig stopp i gravlegginga, er en milepæl i denne saken.

Planens begrunnelse er Levanger kommunes ansvar for å ha tilgjengelige gravplasser for kommunens innbyggere. Kommunen er i en situasjon hvor det er i ferd med å oppstå en mangel på gravplasser på flere kirkegårder, og man er nødt til å opparbeide nye innen kort tid. En utvidelse av Alstadhaug kirkegård medfører at en lang tradisjon med gravlegging omkring Alstadhaug kirke kan videreføres, hvilket er et ønske fra innbyggerne i kommunen og ei oppfølging av et kommunalt vedtak i forbindelse med Hovedplan for kirkegårder i Levanger.

Det er tatt mange hensyn i planprosessen, og planforslaget er et kompromiss mellom mange parter.

Nedenfor gjennomgås de interessene som har framkommet og er hensyntatt så langt:

-Det er i tiltakshavers interesse at utvidelsen ved Alstadhaug kirkegård omfatter et større område enn 9,2 daa, slik at man får en mer langsiktig løsning på behovet for gravplasser i kommunen. Men kirkevergen har som en følge av Riksantikvarens viktige rolle i saken, akseptert at denne størrelsen er den maksimale som Riksantikvaren kan tillate. Tiltakshaver har innsett at det å gå mot Riksantikvarens premisser i denne prosessen betyr at saken utsettes på ubestemt tid enda en gang, og dette er ikke ønskelig. Derfor er Riksantikvarens krav til plangrenser og utforming lagt som en grunnleggende premisse for planarbeidet.

-Riksantikvaren ønsker i utgangspunktet ingen utvidelse av Alstadhaug kirkegård fordi de vil bevare «middelalder-skalaen» på kirkestedet, men Riksantikvaren har på grunn av de store samfunnsinteressene som er knyttet opp til utvidelse av kirkegården i sin forhåndsuttalelse til saken sagt at de kan akseptere planen. I sitt innspill til varsel om igangsatt regulering skriver Riksantikvaren at «det foreslåtte arealet samsvarer med det som Riksantikvaren har akseptert som et maksimumsareal for utvidelse.». Dette betyr at det er den siste utvidelse som tillates ved Alstadhaug.

Riksantikvarens krav er bl.a. at kirkegårdens avgrensning følger landskapet (kotene) og at det er et tydelig skille mellom de eldste og nyeste delene av kirkegården. Etter PUKs vedtak 15.feb 2012 har Løvetanna Landskap oversendt grunneiers skisse til Riksantikvaren og spurt om det er mulig å justere planen. Svaret er at ei endring som vist på skissa vil medføre innsigelse fra Riksantikvaren i høringsfasen.

-Grunneier ønsker å styre prosessen slik at hans interesser ivaretas på best mulig måte. Hans interesser er kommet fram under planprosessen og de er tatt hensyn til så langt som det har vært mulig. Grunneieren har ikke akseptert at arrondering og størrelse på kirkegården må underordnes Riksantikvarens krav til planen, og de store samfunnsmessige interessene planen har.

Helt konkret framgår det i brevet til PUK at han ønsker en utvidelse på 8,0 daa i stedet for 9,2 daa. Dette er i konflikt med Levanger kommunes behov gravplasser. Han ønsker at planens grenser skal endres til rette linjer. Dette er i

LØVETANNA
LANDSKAP

konflikt med Riksantikvarens krav om at planens avgrensning skal følge terrenget (kotenes form). Han ønsker at planen skal inkludere et område lengst mot sør. Dette området er forsøkt inkludert i kirkegården under planprosessen, og Riksantikvaren har svart at de ikke tillater at dette arealet benyttes til grav- og urnelund.

-Levanger kommunes innbyggere har sterke interesser i forhold til kirkegårdsutvidelse. Disse er forsøkt ivaretatt i planarbeidet ved at kirkegården tilrettelegges med flere kistegraver, inkluderer en felles minnelund og gravfelt for andre religioner, opparbeidelse av prosesjonsveger, et utvida driftsområde mm. Om innbyggerne mener at deres interesser er tilstrekkelig ivaretatt, vil ikke være klart før høring og offentlig ettersyn er gjennomført.

-Landbruksavdelinga i Levanger kommune ønsker at jordvernet prioriteres høgt, men har i denne prosessen sagt seg enig i og akseptert planen, med den begrunnelse at jordvernet i dette tilfellet ikke veier like tungt som Riksantikvarens krav og den samfunnsmessige begrunnelse for planen.

Helhetsvurdering

Vi håper at vi med denne gjennomgangen har fått belyst sakens kompleksitet, slik at Plan- og utviklingskomiteen ser at det ikke er mulig å omarbeide planforslaget i forhold til grunneiers ønske uten at dette kommer i konflikt med kulturminnevernet og de andre store samfunnsinteressene som er knytta til denne planen. Å omarbeide planen slik at man i høringsprosessen får innsigelse fra Riksantikvaren, er et skritt i feil retning.

Før man tar stiling til om man skal gjøre endringer på planforslaget, er det viktig at alle interesserte får mulighet til å komme med sine innspill til det foreliggende planforslaget. Dette er en sak med så stor samfunnsinteresse og viktighet, at ingen innspill kan behandles isolert sett. Derfor mener vi at det er feil av Plan og Utviklingskomiteen å sende et bredt drøfta planforslag tilbake til tiltakshaver som en følge av ett innspill. I planbeskrivelsen er det redegjort for grunneierens medvirkning under utarbeidelse av planforslaget, og her framgår det begrunnelse for hvorfor grunneiers ønsker ikke har ført fram på alle punkt.

Det ligger ei helhetsvurdering til grunn for at planforslaget er blitt slik det er. Vi ber derfor Plan og utviklingskomiteen om å endre sitt vedtak, og legge ut planen på høring og offentlig ettersyn, slik rådmannens opprinnelige forslag til vedtak var. I hørings og ettersyns-tida, vil man få oversikt over alle innkomne innspill, og grunnlag for å foreta ei ny helhetsvurdering og derfra vurdere om planen skal endres og eventuelt hvilke endringer som bør gjennomføres.

Trondheim 28.02.2012
Løvetanna Landskap

Astrid Kjølén
Landskapsarkitekt MNLA